

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 792143

Documentnummer: 792145

Indiener: college

Datum: 13 mei 2025

Portefeuille(s): Regionale samenwerking & verbonden partijen

Portefeuillehouder(s): J.P. Gebben

Begrotingsprogramma: 0

Begrotingsdoel (nummer + duiding)

Onderwerp Handreiking verbonden partijen 2025 gemeente Dronten

Te besluiten om

1. de samenwerking tussen de gemeente Dronten en haar verbonden partijen te versterken door
 - a. als missie vast te stellen:
Vanuit Verbinding: een bredere welvaart voor onze inwoners
 - b. als visie vast te stellen:
Samenwerken met onze partners op basis van afspraken en vertrouwen

met het oog hierop

2. de volgende gezamenlijke gemeentelijke uitgangspunten vast te stellen,
 - a. vanuit de gemeente werken we vanuit onderling vertrouwen samen met de verbonden partij;
 - b. de samenwerking met de verbonden partij kent aantoonbare meerwaarde voor de realisatie van gemeentelijke doelstellingen;
 - c. er is sprake van transparante besluitvorming en open communicatie tussen gemeente en de verbonden partij;
 - d. de gemeente beoordeelt het functioneren van de verbonden partij op de aspecten sturing, beheersing, verantwoording en toezicht (basisprincipes 'good governance'), en,

op basis hiervan

3. de 'Handreiking verbonden partijen 2025' van de gemeente Dronten (documentnummer: 792160) vast te stellen.

Inleiding

Op 6 juli 2023 heeft de raad de motie 'Verbonden Partijen' aangenomen, waarmee het college wordt opgeroepen een visie te ontwikkelen om de grip van de raad op verbonden partijen te versterken. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat regelmatig wordt geëvalueerd of deze samenwerkingsverbanden nog aansluiten bij de gemeentelijke taken en doelstellingen van Dronten.

Bijlage(n):

Gemeenten werken steeds intensiever samen met externe organisaties om publieke taken uit te voeren. Dit vereist een heldere en gedragen visie die niet alleen de democratische legitimiteit waarborgt, maar ook de raad in staat stelt haar kaderstellende en controlerende rol optimaal te vervullen. De raad moet in positie zijn om te toetsen of verbonden partijen effectief bijdragen aan gemeentelijke doelen. Tegelijkertijd moet het college in staat zijn om te sturen op resultaten en moet de ambtelijke organisatie optimaal kunnen samenwerken met deze partijen.

Om deze bestuurlijke grip te versterken, is met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) als uitgangspunt de 'Handreiking Verbonden Partijen 2025' van de gemeente Dronten opgesteld. Deze handreiking biedt een uniforme en gestructureerde aanpak waarmee via drie handelingskaders uniforme richtlijnen en praktische handvatten voor samenwerking met verbonden partijen worden geschetst, waarbij transparantie, controle en effectiviteit centraal staan. Deze instrumenten ondersteunen raad en college bij het nemen van weloverwogen besluiten en het waarborgen van bestuurlijke grip op de verbonden partijen. Hiermee wordt een solide fundament gelegd voor bestuurlijke sturing en effectieve samenwerking met verbonden partijen.

De raad wordt voorgesteld de Handreiking Verbonden Partijen 2025 van de Gemeente Dronten vast te stellen.

Argumenten

1.1. samen bouwen aan brede welvaart: effectgericht en verbonden vooruit

De voorgestelde missie, "Vanuit Verbinding: Een bredere welvaart voor onze inwoners," benadrukt het belang van effectgericht sturen binnen de brede welvaart systematiek. De gemeente zet zich actief in om maatschappelijke impact centraal te stellen, zowel intern als in samenwerking met verbonden partijen. Dit betekent dat de uitvoering van taken door deze partijen afgestemd wordt op het gemeentelijke gedachtegoed, waardoor de effectiviteit van beleid wordt versterkt. Daarnaast wordt een duidelijke koppeling gelegd met 'Dronten op Koers', waarbij de organisatie zich onder meer richt op werken vanuit de bedoeling, een integrale aanpak en een sterke verbinding met de samenleving. Dit vraagt niet alleen betrokkenheid van gemeentelijke medewerkers, maar ook bij de collega's op afstand die namens de gemeente taken uitvoeren bij verbonden partijen. Zo wordt gezamenlijk gewerkt aan een toekomstbestendige en samenhangende uitvoering van beleid.

1.2./2.1. Vanuit vertrouwen samenwerken op basis van transparantie en sturing op resultaten

De kern hiervan ligt in het waarborgen van duidelijke afspraken, transparantie en wederzijds vertrouwen. Heldere afspraken vormen de basis voor een succesvolle samenwerking, waarbij duidelijke verantwoordelijkheden en verwachtingen zorgen voor een efficiënte uitvoering en het voorkomen van conflicten. De gemeente zet in op een sterke vertrouwensrelatie met verbonden partijen, waardoor een constructieve en duurzame samenwerking ontstaat.

a. Samenwerken waar het telt

Als uitgangspunt geldt dat alleen samenwerkingen worden aangegaan of worden voortgezet die aantoonbaar bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen. Via de handreiking zet de gemeente in om verder te kijken dan de traditionele focus op financiële belangen en

welke taken hiervoor worden uitgevoerd maar wordt nadrukkelijk het maatschappelijk effect vooropgesteld. Hierbij is de inzet om beperkte middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten. Dit versterkt het vertrouwen in het beleid.

Hierbij moet worden opgemerkt dat de gemeente voor meerdere verbonden partijen de wettelijke verplichting heeft om samen te werken en dat in gevallen niet toetreden of zelfs uittreden niet (zonder meer) mogelijk is. Hierbij kan worden gedacht aan de veiligheidsregio of omgevingsdienst.

b. Transparante besluitvorming

De handreiking richt zich op een uniforme en transparante informatievoorziening en een risico gebaseerde aanpak met betrekking tot verbonden partijen. Binnen de P&C-cyclus wordt systematisch inzicht geboden in doelstellingen, maatschappelijke resultaten en potentiële risico's, zodat de gemeenteraad zijn kaderstellende en controlerende rol effectief kan vervullen.

Door een gestructureerde aanpak wordt de raad en het college optimaal ondersteund bij het nemen van weloverwogen beslissingen en het waarborgen van effectief toezicht. Dit betekent dat bij besluitvormende voorstellen de raad in ieder geval geïnformeerd wordt over

- waartoe de verbonden partij is opgericht en hoe dit zich verhoudt met de gemeentelijke doelstellingen;
- de impact van actuele ontwikkelingen, waaronder de doorwerking het meerjarenbeleidsplan;
- het beoogde maatschappelijke effect van de uitvoering van de publieke taak door de verbonden partij binnen de gemeente Dronten;
- de lange-termijn-verwachtingen, inclusief potentiële risico's en uitdagingen, zowel intern als door externe factoren beïnvloed.

c. Meer grip op verbonden partijen door versterkte inzet op instrumenten van good governance

De handreiking zet de principes van good governance centraal en biedt handelingskaders voor sturing, beheersing, verantwoording en toezicht. Elk handelingskader geeft de gemeenteraad inzicht in wat zij kan verwachten, hoe het college effectief kan sturen en op welke wijze de ambtelijke organisatie beide organen optimaal kan ondersteunen. Dit wordt onder meer bereikt door

- voor elke verbonden partij een stuurprofiel op te stellen op basis van een risicokompas, risicoprofiel en toezichtarrangement. Dit profiel wordt jaarlijks geactualiseerd in aansluiting op het jaarverslag en de begroting. Hiermee wordt geborgd dat publieke middelen effectief worden ingezet en dat financiële en bestuurlijke risico's tijdig worden geïdentificeerd en aangepakt. Deze werkwijze vergroot de grip van de raad op de prestaties van verbonden partijen en maakt tijdige bijsturing mogelijk wanneer nodig.
- periodieke evaluaties uit te voeren. Hierin wordt beoordeeld wat de uitvoering van de publieke taak door de verbonden partij specifiek voor de gemeente Dronten heeft opgeleverd (maatschappelijk gewenst effect). Regelmatig evalueren zorgt ervoor dat verbonden partijen blijven bijdragen om Dronten steeds een beetje mooier te maken.
- aan het einde van het laatste volledige kalenderjaar van de raadsperiode een evaluatie op te stellen, waarin het college advies geeft aan de raad over het voortzetten of beëindigen van de samenwerking met specifieke verbonden partijen. Dit evaluatiedocument dient als overdrachtsdocument voor de nieuwgekozen raad, waardoor zij vanaf het begin beschikken over een gefundeerd inzicht in de verbonden partijen.

Hiermee behoudt de raad een solide basis kennisniveau om geïnformeerde beslissingen te nemen en wordt een nieuwe raad in staat gesteld om snel in de kaderstellende rol te kunnen komen. Dit draagt bij aan een effectieve uitoefening van de kaderstellende en controlerende rol.

Tevens vindt een evaluatie plaats waarin wordt beoordeeld wat de uitvoering van de publieke taak door de verbonden partij specifiek voor de gemeente Dronten heeft opgeleverd (maatschappelijk gewenst effect).

3.1. borgen verbinding werkwijze vanuit handreiking en paragraaf verbonden partijen begroting

Hoewel het opstellen van een nota verbonden partijen geen wettelijke verplichting is, vereist het BBV wel dat de gemeentebegroting een paragraaf Verbonden Partijen bevat. Om een structurele en samenhangende aanpak te waarborgen, wordt de raad voorgesteld de handreiking vast te stellen. Hiermee wordt de verbinding tussen de handreiking en de paragraaf Verbonden Partijen in de begroting verankerd, waardoor deze integraal onderdeel wordt van de Planning & Control-cyclus.

Kantttekeningen

2.1. Uitdagingen in tijdige besluitvorming vragen om nauwe samenwerking

Jaarlijks blijkt het een uitdaging om binnen de beschikbare termijn van 12 weken tot tijdige besluitvorming te komen over zienswijzen op de begroting van gemeenschappelijke regelingen.

De reden hiervoor is dat de begrotingen uiterlijk 15 september moeten worden verzonden naar gedeputeerde staten. Dit biedt weliswaar de mogelijkheid om de ontwerpbegrotingen voor het zomerreces te bespreken en voor verbonden partijen op basis daarvan zienswijzen in de begrotingen te verwerken, maar dit betekent ook de zienswijze termijn doorgaans in juli valt. Dit betekent dat dergelijke zienswijzen uiterlijk in de raad van juni moet worden vastgesteld. In de praktijk blijkt dit een complexe opgave, onder andere omdat sommige begrotingen pas medio april worden aangeboden. Hierdoor ontstaat een strakke planning waarin zowel de collegeagenda (inclusief meireces) als de raadsagenda binnen de termijncyclus moeten passen.

Om de raad voldoende tijd en ruimte te geven om de kaderstellende en controlerende taak zorgvuldig te vervullen, adviseert het college de raad om het proces rondom indiening en bespreking van de stukken jaarlijks in samenwerking met het presidium te programmeren, te evalueren en waar nodig bij te sturen.

Vervolg

Binnen de P&C-cyclus zijn specifieke momenten waarop de raad meedenkt en beslissingen kan nemen met betrekking tot verbonden partijen. Deze kunnen per handelingskader in de handreiking worden teruggelezen.

Bijlagen

Bijlage(n) bij dit voorstel:

1. Handreiking verbonden partijen 2025 van de gemeente Dronten (documentnummer: 792160)
2. Raadsbesluit Handreiking verbonden partijen 2025 van de gemeente Dronten (documentnummer: 792146)
3. Motie verbonden partijen (aangenomen) d.d. 6 juli 2023 (documentnummer: 792155)

De Secretaris,
Burgemeester,

De

